

גמ"ר 4142/03/14 - מדינת ישראל נגד יאן לסקוב

בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה
גמ"ר 4142-03-14 מדינת ישראל נ' לסקוב

בפני כב' השופט - ס. נשיא יהושע צימרמן
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

יאן לסקוב

הנאשמים

גזר דין

כתב האישום ומהלך הדיון

הנאשם הורשע בכך שבעת נהיגתו ברכב בכביש מספר 1, בשעה 04:00 לפנות בוקר גרם למותו של ארקדי פופוב, ולחבלה של ממש בגופו של סרגיי קרילובצקי, וזאת כאשר הנאשם היה תחת השפעת משקאות משכרים. על פי עובדות כתב האישום המתוקן בו הנאשם הודה והורשע, הנאשם נרדם במהלך נהיגתו וסטה עם רכבו לשול הימני של הדרך. באותה עת עמד על שול הדרך, בשל תקלה, רכב כאשר אורות החירום שבו מהבהבים, משולש אזהרה ממוקם על השול כ-100 מ' מאחוריו, וארקדי שוכב מתחת לרכב ומנסה לתקנו. הנאשם סטה לעבר הרכב, פגע בו בעוצמה וגרם למותו של ארקדי ולפציעתו של בעל הרכב - סרגיי.

הנאשם, כאמור, הודה והורשע, ולבית המשפט הוגש תסקיר שירות המבחן. בהמשך, הצדדים טענו לעונש והעידו עדים לעונש, מטעם משפחת המנוח ומטעם הנאשם.

ראיות לעונש

עדויות לעונש ממשפחת המנוח

בפני בית המשפט העידה אולגה, אחותו של ארקדי. אולגה תיארה כיצד באמצע הלילה ארקדי קם ממיטתו כדי לסייע לחבר שביקש עזרה בגלל תקלה ברכבו. הדבר אפיין את ארקדי שתמיד הושיט עזרה לכל מי שביקש. אולגה תיארה את המשפחה השבורה "עם 3 ילדים שהבן הגדול היה צריך להתחתן והוא לא יכול לראות את החתונה שלו, הבן הבינוני בגיל ההתבגרות שזקוק כל כך לאבא לצדו וילדה קטנה שהשנה הייתה צריכה לעלות לכיתה א', להחזיק את היד של אבא... ולא יכלה לעשות זאת. "שום עונש" אמרה אולגה, "לא יפחית את הכאב שלנו, את החור השחור שלנו בנפש".

אביו של ארקדי, אלכסנדר פופוב, ביקש גם הוא לומר את דברו וביקש לדעת פרטים מתוך החקירה. בדומה, לבקשתה של אולגה ושל ארתור טפלובר, אמר האב כי הנאשם חייב לקבל את "העונש המרבי במקרים כאלה". האב בכאבו

התקשה להבין כיצד הנאשם, שהוא קצין בצבא "נתן שבועה להגן על האזרחים ובמקום זה הוא הורג אותם".

עדי אופי מטעם הנאשם

בפני בית המשפט העידו מספר עדי אופי לטובת הנאשם. העידו קציני צה"ל שהנאשם שרת תחת פיקודם, סגן אלוף אברילינג' - קצין הנדסה של חטיבת אדום, רב סרן זהבי - סמג"ד בגדוד אסף, וכן העיד מר דני בארי אשר אימן את הנאשם לקראת שרותו הצבאי. בנוסף לעדויות, הוגשו לבית המשפט מכתבי הערכה המתארים את פעילותו, תכונותיו החיוביות המיוחדות ותרומתו לחברה ולמדינה. אביו של הנאשם העיד אף הוא, סיפר אודות חיי המשפחה וחיי בנו, ותאר כיצד בנו לוקח אחריות על כל טעות שעושה. האב פנה למשפחת המנוח וביקש את סליחתם.

טיעונים לעונש

טיעוני המאשימה

המאשימה בטיעוניה לעונש תארה את קרות התאונה ואת רשלנותו של הנאשם. המאשימה הפנתה את בית המשפט לפסיקה המנחה בתיקים כגון אלו ולפיו, הכלל הראשון הוא כי יש לגזור את דינם של נאשמים בתאונות דרכים בהם קופדו חיי אדם למאסר מאחורי סורג ובריה. המאשימה התייחסה בטיעוניה לשני עקרונות היסוד, ערך קדושת החיים ועקרון הרתעת הרבים.

המאשימה טענה באשר לרמת רשלנותו של הנאשם וסברה כי "רשלנותו של הנאשם במקרה זה היא מהחמורות". התביעה ציינה כי "לא מדובר בקבלת החלטה רגעית תוך כדי נהיגה, אלא במצב מתמשך...". המאשימה סברה כי, לאור נסיבות העבירה ורמת הרשלנות, מתחם הענישה ההולם הוא 24-36 חודשי מאסר. לדעת המאשימה העונש ההולם במקרה זה הוא 30 חודשי מאסר, זאת בנוסף, לפסילת רישיון נהיגה לתקופה העולה על 10 שנים, מאסר מותנה, קנס ופיצוי למשפחת המנוח.

טיעוני ההגנה:

ב"כ הנאשם סבר, בניגוד לעמדת המאשימה, כי רף הרשלנות של הנאשם נמוך שהרי, לדבריו, "סובייקטיבית, הנאשם לא הרגיש את עצמו כמי שלא מסוגל לנהוג". אף באשר לנהיגתו של הנאשם תחת השפעת משקאות משכרים, מסר הסנגור כי מדובר בעבירה נפרדת ועצמאית. הסנגור גם ביקש לטעון לקיומה של רשלנות תורמת. הסנגור ציין את לקיחת האחריות, תאר את הנסיבות האישיות, כפי שפורטו בתסקיר שירות המבחן, את תרומתו הרבה של הנאשם למדינה ואת השבר העמוק שהמשפחה חווה בעקבות הארוע.

הסנגור מסר לבית המשפט שאין בכוונת ההגנה לעתור להטלת מאסר בדרך של עבודות שירות. ברור להגנה כי יש להטיל מאסר מאחורי סורג ובריה, ואולם, טוען ב"כ הנאשם הענישה ההולמת אירוע זה הינה 6 חודשי מאסר. הסנגור סבור כי מתחם הענישה הינו 6-15 חודשי מאסר בפועל, ולאור הנסיבות בתיק יש לגזור את דינו של הנאשם ברף התחתון של המתחם.

הנאשם ביקש להעיד בפני בית המשפט ולמסור דברים למשפחת המנוח. הנאשם תאר את צער הרב ואת מודעותו לכך שעליו לרצות עונש. הנאשם מסר כי "מרגיש אחריות מלאה על האירוע כמו שחונך כמו שלמד מחבריו וממפקדיו". הנאשם פנה למשפחה בשפה הרוסית וביקש להביע את צער ולבקש מהם מחילה. הנאשם הודה למשפחה על שנתנו

לו את ההזדמנות להביע את תנחומיו. בית המשפט יכול היה להתרשם מכנות דבריו של הנאשם ומצער העמוק.

דין והכרעה:

אין חולק כי יש לגזור את דינו של הנאשם למאסר מאחורי סורג ובריח. אף ההגנה לא חלקה על כך. בית המשפט שמע את דברי משפחת המנוח, נחשף לחיים שנגדעו באותו לילה טרגי, ולשבר הגדול של המשפחה. המנוח, אשר קם ממיטתו באישון לילה לסייע לחברו בדרכים, מצא את מותו בעקבות נהיגתו הרשלנית של הנאשם, ועם מותו נגרם שבר כה עמוק למשפחתו ולשלושת ילדיו. משקבענו כי העונש ההולם עבירה כה חמורה ותוצאות כה טרגיות הינו מאסר מאחורי סורג ובריח, יש להכריע בשאלה מהי תקופת המאסר הראויה.

רמת הרשלנות

ראשית יש לבחון את רשלנותו של הנאשם. אין באפשרותי לקבל את עמדת ההגנה ולפיה מדובר ברשלנות נמוכה. הנאשם, בעת נהיגתו ובעת גרימת תאונת הדרכים, היה תחת השפעת משקאות משכרים, ונרדם, ולפיכך, אף אם הנאשם "סובייקטיבית לא הרגיש את עצמו כמי שלא מסוגל לנהוג", כדברי הסנגור, אין הדבר מלמד על רשלנות נמוכה. הרדמות אינה מתרחשת "יש מאין", אלא מהווה תוצאה של תהליך עייפות מתמשך אשר הנהג יכול וצריך לחוש בו, ובכך טמונה רשלנותו. הנאשם יכול היה להעריך תוך כדי נהיגתו כי המשכה יכול ויהא מסוכן, הנאשם לא עשה זאת, המשיך בנסיעה, נרדם, וגרם למותו של המנוח, כל זאת בהיותו תחת השפעת משקאות משכרים.

בית המשפט ער לכך שכתב האישום תוקן כך שיוחסה לנאשם עבירה של נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים במקום עבירה של נהיגה בשכרות החמורה ממנה באופן משמעותי, ואולם אף לאחר התיקון, שילובה של עבירה זו עם נהיגה ברכב עד כדי הרדמות, מלמד על רשלנות גבוהה.

נסיבות אישיות ותסקיר שרות המבחן

מנגד, נסיבותיו האישיות של הנאשם מדברות רבות בזכותו. ידוע היטב לבית המשפט כי במסגרת שיקולי הענישה, באירועים כגון אלו בהם מעורבים נהגים נורמטיביים, המשקל שיש ליחס לנסיבותיו האישיות של הנאשם הינו מופחת. אולם, אין הדבר אומר כי עלינו להתעלם מנסיבות אלה. הנאשם הינו ללא ספק מאלו שעליהם נאמר "מלח הארץ". הנאשם בן למשפחה שעלתה לארץ מאוזבקיסטן, עשה מאמצים להשתלב בחברה הישראלית, התגייס לצה"ל ושרת כקצין קרבי בחיל ההנדסה בגזרת עזה. מכל העדויות והמכתבים עובר כחוט השני כי מדובר באדם וקצין מצטיין ואחראי, אשר תורם רבות לחברה ולמדינה במסגרת הצבאית ובמסגרת האזרחית. קצין ההנדסה של אוגדת אדום, סגן אלוף אברילינג' אשר העיד בפני בית המשפט מסר כדלקמן: **"אני מכיר את יאן שנה ויותר, לפני שהוא הגיע אליי הוא היה מפקד מחלקה בחטיבה הדרומית בעזה שם הוא הגן על המולדת, סיכן את עצמו, הוביל את חייליו לא מעט פעמים תוך כדי שהוא מחרף את נפשו...".**

למכלול העדויות בעניין זה יש לצרף את תסקיר שירות המבחן. התסקיר הינו חיובי במיוחד. מהתסקיר עולה כי עוד מנערותו, הנאשם היה פעיל כחניך ומדריך בתנועת נוער, שרת כלוחם בחיל ההנדסה ובהמשך כקצין. בפני שירות המבחן

הוצגו תעודות על היותו חייל מצטיין. שירות המבחן התרשם כי לנאשם "התייחסות עמוקה וערכית לשירות המשמעותי בו משולב". התסקיר מציין את "הצורך המאפיין אותו בהוכחת מסוגלות, תוך כדי מתיחת כוחותיו, לעיתים עד קצה גבול היכולת. תכונות אלו זוכות להערכה רבה בהקשר לתפקודו בצבא אך הפעם היו לרועץ וגררו בחירה שגויה להיענות לבקשת החבר מתוך הערכה לא מותאמת של מידת עייפותו". שירות המבחן מוסיף ומדגיש כי "התייחסותו ולקיחת האחריות מצדו בלטו גם נוכח הודאתו באשמה והערכותו לנשיאה בעונש ולהפסקת הקריירה הצבאית ככל שייקבע". בעקבות התאונה חווה הנאשם תופעות פוסט טראומטיות, ונדרש לטיפול מקצין בריאות הנפש ביחידה בה שירת. שירות המבחן התרשם "מהפער שבין תפקודו בהקשרים שונים לבין רשלנותו הנקודתית" והמליץ על הטלת מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות. שירות המבחן אף ביקש כי בית המשפט יתחשב בתסקיר "לעניין אורך המאסר, השלכותיו בכל הקשור לקטיעת השירות הצבאי והקושי הנוסף הצפוי ליאן בהתמודדות במעבר מתפקיד של הובלה ופיקוד למעמד של אסיר".

בית המשפט, כפי שהוסבר לעיל, אינו מקבל את ההמלצה בדבר ריצוי המאסר בדרך של עבודות שירות, ואולם במסגרת גזירת הדין ובקביעת תקופת המאסר שתוטל על הנאשם, בית המשפט סבור שיש מקום לתת את הדעת לנסיבות האישיות ולאמור בתסקיר שירות המבחן.

מתחמי ענישה

הצדדים חלוקים בשאלת מתחם הענישה, וכל צד תמך יתדותיו בפסיקה שהוצגה לבית המשפט. אינני מקבל את מתחמי הענישה שהוצגו. לטעמי, התביעה הציגה מתחם ענישה החורג לחומרא, ואילו ההגנה הציגה מתחם ענישה החורג לקולא. לאור הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, ובכלל זאת, רמת הרשלנות של הנאשם, ובהתייחס לערך קדושת החיים שנפגע ולמדיניות העונשית הנהוגה, אני סבור שיש לקבוע מתחם ענישה הנע בין 10 חודשי מאסר בפועל ל- 30 חודשי מאסר. בקביעת העונש, בתוך מתחם הענישה, בית המשפט, כהוראת סעיף 40ג(ב) לחוק העונשין, נותן דעתו לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. הפגיעה של העונש בנאשם, ובמשפחתו, והנזקים שיגרמו לנאשם קשים, הן בשל גילו, הן בשל קטיעת שרותו הצבאי כקצין מצטיין בשרות קבע, והן בשל הכתם שידבק בו למשך שנים רבות. הנאשם נטל אחריות מלאה למעשיו, כפי שבית המשפט יכול היה להתרשם וכפי ששרות המבחן התרשם. עברו התעבורתי של הנאשם עומד לזכותו, ומדובר בארוע שאינו מאפיין את הנאשם כלל ועיקר. בית המשפט אף נותן דעתו לתרומתו של הנאשם לחברה, כפי שפורט לעיל. בסיכומו של דבר אני סבור שיש לגזור את דינו של הנאשם בתוך מתחם הענישה למאסר בפועל לתקופה של 11 חודשים.

פיצוי לטובת משפחה המנוח

בית המשפט רואה חשיבות רבה בהטלת פיצוי עונשי משמעותי לטובת משפחת המנוח. נכון הדבר, כדברי הסנגור, כי משפחת המנוח מפוצה בגין תאונה זו במסגרת הליך אזרחי, ואולם קיים ערך, מוסרי חינוכי, רב, לתשלום פיצויים משמעותיים מכיסו של הנאשם לטובת משפחת המנוח. תשלום זה עולה בקנה אחד עם המגמות הנותנות לאחרונה ביטוי רב לזכויותיהם של נפגעי עבירה.

לאור כל האמור ובאיזון מכלול השיקולים שצוינו אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. מאסר בפועל לתקופה של 11 חודשים.

ב. מאסר לתקופה של שנה וזאת על תנאי למשך 3 שנים אם ינהג בשכרות או תחת השפעת משקאות משכרים או בזמן פסילה או יגרום בנהיגה רשלנית ברכב למותו של אדם.

ג. פסילת רישיון נהיגה לתקופה של 11 שנים.

ד. תשלום פיצויים לטובת משפחת המנוח בסך של 30,000 ₪.

ניתן היום, י' טבת תשע"ה, 01 ינואר 2015, בנוכחות הצדדים.